

Note 4 - Kapitaldekning

Kapitaldekning beregnes og rapporteres i samsvar med EUs kapitalkrav for banker og verdipapirforetak (CRR/CRD IV). SpareBank 1 SMN benytter interne målemetoder (Internal Rating Based Approach) for kredittrisiko. For foretaksporteføljene benyttes Avansert IRB. Bruk av IRB stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringsystemer.

Per 30. juni 2024 er samlet minstekrav til ren kjernekapital 14,0 prosent. Kravet til bevaringsbuffer er 2,5 prosent, systemrisikobufferen for norske IRB-A banker 4,5 prosent og den norske motsykliske kapitalbuffer 2,5 prosent. Disse kravene er i tillegg til kravet om ren kjernekapital på 4,5 prosent. I tillegg har Finanstilsynet fastsatt et pilar 2-krav for SpareBank 1 SMN. Fra 31. desember 2023 er dette kravet 1,7 prosent og må tilfredsstilles med minimum 56,25 prosent. I tillegg må banken ha ytterligere 0,7 prosent i pilar 2-krav frem til søknad om justering av IRB-modeller er behandlet.

I henhold til CRR/CRDIV-forskriften kan ikke gjennomsnittlig risikovekt for engasjementer med pantesikkerhet i boligeiendom i Norge være lavere enn 20 prosent. Per 30. juni 2024 er gjennomsnittlige risikovekter over 20 prosent for konsernet.

Systemrisikobufferen er på 4,5 prosent for de norske engasjementene. For engasjement i andre land skal det aktuelle lands sats benyttes. Per 30. juni 2024 er den reelle satsen for konsern 4,45 prosent.

Motsyklisk kapitalbuffer beregnes på differensierte satser. For engasjementer i andre land benyttes den motsyklisk kapitalbuffersatsen som er fastsatt av myndighetene i vedkommende land. Dersom landet ikke har fastsatt sats benyttes samme sats som for engasjementer i Norge med mindre Finansdepartementet fastsetter en annen sats. Per 30. juni 2024 er både morbank og konsern under unntaksgrensen slik at den norske satsen benyttes på alle aktuelle engasjementer.

Morbank				Konsern		
31.12.23	30.6.23	30.6.24	(mill. kr)	30.6.24	30.6.23	31.12.23
25.150	23.367	24.232	Sum balanseført egenkapital	27.879	26.975	28.597
-1.800	-1.708	-1.734	Hybridkapital inkludert i egenkapital	-1.825	-1.744	-1.903
-812	-850	-803	Utsatt skattefordel, goodwill og andre immaterielle eiendeler	-1.697	-1.414	-1.625
-2.591	0	-	Fradrag for avsatt utbytte og gaver	-	0	-2.591
-	-	-	Ikke-kontrollerende eierinteresser bokført i annen egenkapital	-718	-906	-666
-	-	-	Ikke-kontrollerende eierinteresser som kan medregnes i ren kjernekapital	700	769	679
-	-1.843	-1.742	Periodens resultat	-2.098	-1.701	-
-	964	203	Delårsresultat som inngår i kjernekapitalen (27 prosent (50 prosent) etter skatt av konsernresultat)	555	821	-
-53	-79	-54	Verdijusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse	-74	-95	-72
-412	-291	-277	Positiv verdi av justert forventet tap etter IRB-metoden	-500	-398	-546
-	-	-	Verdiendring på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring	-4	-5	-4
-350	-305	-350	Fradrag ren kjernekapital for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-266	-257	-278
19.131	19.256	19.474	Sum ren kjernekapital	21.951	22.044	21.589
1.800	1.766	1.800	Fondsobligasjon	2.313	2.195	2.252
-48	-47	-48	Fradrag kjernekapital for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-48	-47	-48
20.883	20.975	21.226	Sum kjernekapital	24.216	24.192	23.793
			Tilleggskapital utover kjernekapital			
2.150	2.587	2.650	Ansvarlig kapital	3.473	3.124	2.822
-216	-210	-216	Fradrag for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-216	-210	-216
1.934	2.377	2.434	Sum tilleggskapital	3.257	2.913	2.606
22.817	23.351	23.660	Netto ansvarlig kapital	27.474	27.106	26.399

Beregningsgrunnlag (RWA)						
15.701	16.213	17.581	Spesialiserte foretak	21.001	19.275	19.226
11.303	12.573	11.219	Foretak	11.483	12.882	11.634
19.617	19.145	20.177	Massemarked eiendom	37.820	35.352	36.333
1.545	1.451	1.563	Massemarked øvrig	1.615	1.486	1.577
18.558	16.965	19.137	Egenkapitalposisjoner IRB	-	-	-
66.724	66.348	69.677	Sum kredittrisiko IRB	71.919	68.995	68.770
40	41	25	Stater og sentralbanker	377	77	68
1.188	1.244	1.213	Obligasjoner med fortrinnsrett	2.000	1.679	1.908
4.659	5.428	4.358	Institusjoner	2.993	4.329	3.495
1.371	1.843	1.557	Lokale og regionale myndigheter, offentlige foretak	1.742	2.050	1.829
3.101	2.663	3.258	Foretak	6.460	5.599	6.325
49	328	258	Massemarked	9.118	9.022	8.785
467	606	678	Engasjementer med pant i fast eiendom	1.631	1.760	1.573
792	1.190	889	Egenkapitalposisjoner	6.009	5.933	5.809
1.400	861	1.560	Øvrige eiendeler	3.195	1.879	2.224
13.069	14.202	13.798	Sum kredittrisiko Standardmetoden	33.525	32.327	32.016
279	425	587	Gjeldsrisiko	588	446	279
-	-	-	Egenkapitalrisiko	111	187	82
-	-	-	Valutarisiko og oppgjørsrisiko	42	47	21
6.810	6.195	6.810	Operasjonell risiko	11.273	11.376	11.548
472	441	380	Risiko for svekket kredittverdighet for motpart (CVA)	1.383	1.836	1.918
87.354	87.611	91.252	Beregningsgrunnlag (RWA)	118.842	115.215	114.633
6.988	7.009	7.300	Minimumskrav ansvarlig kapital	9.507	9.217	9.171
3.931	3.942	4.106	Minimumskrav ren kjernekapital, 4,5 prosent	5.348	5.185	5.159
			Bufferkrav			
2.184	2.190	2.281	Bevaringsbuffer, 2,5 prosent	2.971	2.880	2.866
3.896	3.899	4.070	Systemrisikobuffer, 4,45 prosent på konsern	5.268	5.104	5.081
2.184	2.190	2.281	Motsykliskbuffer, 2,5 prosent	2.971	2.880	2.866
8.264	8.279	8.632	Sum bufferkrav til ren kjernekapital	11.210	10.865	10.813
6.937	7.034	6.735	Tilgjengelig ren kjernekapital etter bufferkrav	5.393	5.995	5.618
			Kapitaldekning			
21,9 %	22,0 %	21,3 %	Ren kjernekapitaldekning	18,5 %	19,1 %	18,8 %
23,9 %	23,9 %	23,3 %	Kjernekapitaldekning	20,4 %	21,0 %	20,8 %
26,1 %	26,7 %	25,9 %	Kapitaldekning	23,1 %	23,5 %	23,0 %
			Uvektet kjernekapitalandel			
221.334	216.517	228.597	Balanseposter	333.472	325.004	323.929
7.559	6.724	8.313	Poster utenom balansen	9.939	9.525	8.984
-513	-382	-380	Øvrige justeringer	-622	-540	-666
228.380	222.858	236.530	Beregningsgrunnlag for uvektet kjernekapitalandel	342.789	333.990	332.247
20.883	18.519	21.226	Kjernekapital	24.216	24.192	23.793
9,1 %	8,3 %	9,0 %	Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	7,1 %	7,2 %	7,2 %